

Sygn. akt VIII Gz 24/14

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj

Sędziowie SO Agnieszka Kądziołka

SO Anna Budzyńska

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2014 r. w Szczecinie,

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)W. W. (...) spółki jawnej w S.

przeciwko E. O.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 14 października 2013 r. wydane w sprawie o sygnaturze akt XI GNc 830/13 w przedmiocie oddalenia wniosku o zasądzenie kosztów postępowania zabezpieczającego

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO A. Budzyńska SSO P. Sałamaj SSO A. Kądziołka

UZASADNIENIE

Pismem procesowym z dnia 18 września 2013 r. powódka jako wierzyciel wniosła o przyznanie od pozwanej kwoty 965,13 złotych tytułem kosztów postępowania zabezpieczającego, powstałych w związku z wykonaniem zabezpieczenia w postaci nakazu zapłaty, wydanego w postępowaniu nakazowym, prowadzonego przez R. W. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w sprawie o sygn. akt KM (...).

Postanowieniem z dnia 14 października 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie oddalił powyższy wniosek, uznając, że powódka nie dochowała terminu do jego złożenia. Sąd I instancji wskazał, że wobec braku precyzyjnej regulacji w kodeksie postępowania cywilnego co do początku terminu do zgłoszenia wniosku o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego - w drodze analogii zastosowanie znajduje przepis art. 745 § 2 k.p.c. Wobec tego o tym obowiązku w przypadku postępowania wszczętego na podstawie nakazu zapłaty, wydanego w postępowaniu nakazowym rozstrzyga sąd na wniosek powoda zgłoszony w ciągu dwóch tygodni liczonych od dnia uprawomocnienia się postanowienia komornika ustalającego wysokość kosztów zabezpieczenia poniesionych przez wierzyciela. Niezgłoszenie wniosku we właściwym terminie powoduje w myśl art. 109 k.p.c. wygaśnięcie w roszczenia o zwrot kosztów procesu. Skoro zatem postanowienie uprawomocniło się w dniu 16 sierpnia 2013 r. - jak wynika to z adnotacji na odpisie postanowienia - to termin do złożenia wniosku upłynął z dniem 30 sierpnia 2013 r. Mając to

na uwadze Sąd Rejonowy uznał, że wniosek złożony w dniu 18 września 2013 roku podlega oddaleniu jako złożony po upływie dwutygodniowego terminu.

Powódka, zażaleniem z dnia 12 listopada 2013 r., zaskarżyła powyższe rozstrzygnięcie, wnosząc o jego zmianę i przyznanie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania zabezpieczającego oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Skarżąca zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie:

- art. 745 § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwą wykładnię i uznanie, że termin do złożenia wniosku o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego wynosi dwa tygodnie liczone od dnia uprawomocnienia się postanowienia komornika sądowego ustalającego wysokość kosztów zabezpieczenia, podczas gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu stosowanego w sprawie w drodze analogii prowadzi do wniosku, że termin ten należałoby liczyć od dnia doręczenia tego postanowienia stronie uprawnionej,

- art. 98 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i pozbawienie powódki możliwości żądania od strony przeciwnej kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, podczas gdy powódka w przepisanych terminie wystąpiła z żądaniem przyznania tych kosztów od strony przeciwnej,

- art. 109 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że w niniejszej sprawie roszczenie powódki o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego wygasło, podczas gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, że roszczenie powódki nie wygasło do chwili złożenia wniosku o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego.

W uzasadnieniu skarżąca podniosła, że termin do złożenia wniosku o zasądzenie kosztów zabezpieczenia powinno się liczyć od dnia doręczenia przez komornika stronie uprawnionej postanowienia ze wzmianką o prawomocności. Przeciwna wykładnia - zdaniem powódki - pozbawia wierzyciela możliwości dochodzenia od strony przegrywającej postępowanie kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powódka podkreśliła, że postanowienie z dnia 16 lipca 2013 r. wraz ze wzmianką o jego prawomocności otrzymała od komornika dopiero w dniu 16 września 2013 r. Wcześniej powódka nie miała wiedzy ani o uprawomocnieniu się tego postanowienia ani o dacie jego uprawomocnienia. Niezwłocznie zaś po otrzymaniu postanowienia zaopatrzonego we wzmiankę o jego prawomocności tj. w dniu 18 września 2013 r. wystąpiła z wnioskiem o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego, a zatem we właściwym terminie. W konsekwencji roszczenie o przyznanie kosztów -zdaniem powódki - nie wygasło.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd pierwszej instancji w sposób niewadliwy zastosował bowiem normę przepisu art. 745 § 2 k.p.c. w zw. z art. 109 § 1 k.p.c. Sąd odwoławczy podzieliła w całości ustalenia i wnioski, zawarte w zaskarżonym postanowieniu odnośnie sposobu liczenia terminu do złożenia wniosku o przyznanie kosztów powstałych w związku z wykonaniem zabezpieczenia uzyskanego przez wierzyciela w trybie 492 § 1 k.p.c. Trafnie Sąd I instancji, stosując w drodze analogii przepis art. 745 § 2 k.p.c. stwierdził, że przewidziany w tym przepisie termin do złożenia wniosku o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego należy liczyć od uprawomocnienia się postanowienia komornika, na podstawie którego ustalone zostały koszty wykonania zabezpieczenia (art. 770 w zw. z art. 743 § 1 k.p.c).

Pogląd taki został już wyrażony w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz doktrynie (vide uchwała Sądu Najwyższego z 22.09.1995 r., III CZP 117/95, LEX nr 9239; wyrok SN z 9.05.2002 r., II CKN 639/00, LEX nr 55247 a także najnowsze orzecznictwo Sądu Najwyższego - uchwała z dnia 14 listopada 2013 r., III CZP 70/12, OSNC z. 4, poz. 46 z 2013 r. oraz Komentarz do art. 745 k.p.c., Zenon Knypl, LEX; Komentarz do art. 745 k.p.c., Dariusz Zawistowski LEX; Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. pod red. K. Piaseckiego, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2006; Kodeks postępowania

cywilnego. Komentarz, pod red. M. Manowskiej, Lexis Nexis, tom 2, Warszawa 2011; Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, pod red. T. Erecińskiego, tom III, Warszawa 2012).

Przyjęcie, jak wskazuje powódka, że termin ten winien być liczony od dnia doręczenia uprawnionemu postanowienia komornika ze stwierdzeniem prawomocności, doprowadziłoby do sytuacji, w której rozpoczęcie biegu tego terminu byłoby uzależnione wyłącznie od woli wierzyciela.

Brak także podstaw do przyjęcia, że wykładnia art. 745 § 2 k.p.c. jaką zastosował Sąd Rejonowy pozbawia stronę możliwości dochodzenia od strony przeciwnej kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powód pomija fakt, że skoro w jego interesie leży złożenie wniosku we właściwym terminie to winien przedsięwziąć stosowne kroki by możliwym było zachowanie powyższego terminu. Na stronie ciąży bowiem obowiązek podejmowania czynności celem uzyskania informacji u komornika odnośnie momentu prawomocności postanowienia w przedmiocie ustalenia kosztów. Nie można więc powoływać się na fakt braku wiedzy co do daty uprawomocnienia, skoro nic nie stało na przeszkodzie by powódka poczyniła kroki w celu uzyskania tej wiedzy.

Wskazać należy także, iż w powołanej uchwale Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2012 roku, wydanej w sprawie III CZP 70/12, dotyczącej właśnie sposobu liczenia dwutygodniowego terminu do złożenia wniosku o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego – Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, iż samo postanowienie komornika ustalające koszty postępowania zabezpieczającego ma w sprawie o przyznanie tych kosztów charakter prejudycjalny. W powyższej uchwale Sąd Najwyższy wyraził także pogląd, że dopóki postanowienie komornika nie stanie się prawomocne – dopóty sąd nie może rozstrzygnąć o roszczeniu o zwrot kosztów postępowania zabezpieczającego, wskazując, że w razie złożenia takiego wniosku przez wierzyciela przed uprawomocnieniem się postanowienia komornika o ustaleniu ich wysokości – nie zachodzi konieczność oddalenia tego wniosku jako przedwczesnego – lecz sąd powinien się wstrzymać się z rozpoznaniem wniosku do chwili jego uprawomocnienia.

Wbrew więc stanowisku skarżącego, liczenie terminu do złożenia wniosku o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego – od daty uprawomocnienia się postanowienia komornika ustalającego te koszty – nie skutkuje utratą roszczenia o zwrot tych kosztów z powodu niezachowania terminu.

Skoro zatem w rozpoznawanej sprawie postanowienie komornika ustalające wysokość kosztów uprawomocniło się z dniem 16 sierpnia 2013 r., zaś wniosek uprawnionego wierzyciela złożony został w dniu 18 września 2013 r., to zasadnie przyjął Sąd Rejonowy, że uchybiono dwutygodniowemu terminowi do złożenia wniosku, a tym samym roszczenie o zwrot kosztów wygasło.

Wskazać należy, że wszelkiego rodzaju koszty procesu, stosownie do art. 109 § 1 k.p.c. winny być zgłoszone przed zamknięciem rozprawy. Zasada ta dotyczy także kosztów postępowania zabezpieczającego, pod warunkiem, że zostały one poniesione i prawomocnie ustalone przez organ egzekucyjny przed zakończeniem postępowania w sprawie (art. 745 § 1 k.p.c.). Natomiast w przypadku, gdy koszty te, tak jak w omawianej sprawie, powstały później, do określenia terminu na zgłoszenie wniosku, stosować należy, w drodze analogii, przepis art. 745 § 2 k.p.c. Norma ta wyznacza jedynie inny, niż określony w art. 109 k.p.c. termin na złożenie wniosku o przyznanie kosztów postępowania zabezpieczającego, pozostając bez wpływu na skutki uchybienia terminu.

W tym stanie faktycznym, mając na uwadze przytoczone argumenty, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił zażalenie.

SSO A. Budzyńska SSO P. Sałamaj SSO A. Kądziołka